

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

044-000-990

<https://nongnumdang.go.th>

1. ที่มาและความสำคัญ

การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งทางด้านสังคม ที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และไม่เท่าเทียมของประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่กระทบต่อ ความเชื่อมั่นของ นักลงทุน และด้านการเมืองที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ด้านความโปร่งใสของประเทศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มีเป้าหมายหลัก เพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ กำหนดแนวทางในการพัฒนา เพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรมของ “คน” ให้มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต โดยการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) หรือสามารถ แยกแยะประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้ อีกทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในหน่วยงานภาครัฐ ผ่านการสร้างนวัตกรรมในการต่อต้าน การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานโดยแนวทางการสร้างความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญ ประการหนึ่ง คือ “การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน” เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมี มาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส่ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ เครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ทั่วประเทศรับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมิน ที่ได้รับจะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการสามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐาน การดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงมิได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการ

ให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพ สำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในระบบ ราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจตนเอง เพื่อให้ได้รับทราบ ข้อมูล อันส่งผลให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้ มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ขององค์กรมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การประเมิน ITA ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงาน ภาครัฐ ในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อ การพัฒนาแพลตฟอร์ม อิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผล ให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสาร อย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการ เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิด การตรวจสอบด้วย

เนื่องจากปัจจุบันได้ปรากฏข่าวในสื่อต่างๆ พบว่า มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเรียกรับสินบน ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นจำนวนมาก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดงจึงได้ดำเนินการ “การประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองน้ำแดง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อเป็นการป้องกันการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนการกระทำที่อาจนำไปสู่การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และอาจนำไปสู่การทุจริต คอร์รัปชันของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อไป

2.วัตถุประสงค์

2.1. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

2.2. กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจาก การปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร

2.3. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็น ธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

2.4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติ ราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1. มีมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

3.2. หน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ปลอดจากการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

3.3. หน่วยงานได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การ ปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

4. ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิด โอกาสการ ทุจริต ขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สินบน ของการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

4.1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558

4.2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย

4.3. การจัดซื้อจัดจ้าง

4.4. การบริหารงานบุคคล

5. ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิด โอกาสการ ทุจริตขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการ ทุจริตไว้ด้วยกัน 4 ด้าน ประกอบด้วย

5.1. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

5.2. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย

5.3. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

5.4. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

6.นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม

ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา

ประเมินความเสี่ยง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต
อย่างไรบ้าง

โอกาส (Likelihood) โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือ
ไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต คะแนนรวมที่เป็นผลจากการประเมิน

ความเสี่ยงการทุจริตจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสและผลกระทบ

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหาร
ความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

คำศัพท์เฉพาะ	นิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	➤ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่ กำหนด ไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง, ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส) ➤ เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและ ไม่เป็นตัว เงิน) หรือ ก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุ เป้าหมายขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	➤ กระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับ ของความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถ ยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	➤ การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและ ประพฤติ มิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วน ตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

การทุจริต	➤ องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1.การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ 2.การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของ เจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายในทางมิชอบ 3.การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะ ให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี 4.การขโมย (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือ เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง 5.การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรค เล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึง คุณสมบัติและความเหมาะสม 6.การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการ เล่นพรรค เล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผล ประโยชน์หรือให้ หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดย ไม่คำนึงถึง คุณสมบัติ และความเหมาะสม 7.ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่ หรือ สถานะมากกว่า 1 สถานะ
การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับ ประโยชน์ ส่วนรวม	➤ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วน ได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตน

	หรือความสัมพันธ์ส่วนตัว เข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการ พิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
ความเสี่ยง / ปัญหา	➤ ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุมปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	➤ เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	➤ โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	➤ ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Score)	➤ คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

7.กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการ ที่ 8 – การพิจารณาโอกาสที่ จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งเป็นหลักการ ที่ได้รับการ ขอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กร ไว้ด้วยกัน 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ 3 – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 – องค์กร จูง รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ 13 – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุม ภายใน องค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ 8 การพิจารณา โอกาสที่จะเกิด การทุจริต โดยกรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ดังนี้

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิดขึ้น / สิ่งที่มีประวัติดูอยู่แล้ว และจะอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่ เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส)

Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสู่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาอีก
Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณ การล่วงหน้าในอนาคต

8.วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต																																																				
1. กำหนดเกณฑ์ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับการใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการ ประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้าน ผลกระทบ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ - ผลกระทบ(Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจาก ความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่ง เป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่ การเงิน																																																			
วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต																																																				
1. กำหนดเกณฑ์ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	<table><tr><th colspan="6">ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)</th></tr><tr><th rowspan="2">โอกาส (Likelihood)</th><th colspan="5">ผลกระทบ (Impact)</th></tr><tr><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th></tr><tr><td>5</td><td>ปานกลาง</td><td>สูง</td><td>สูงมาก</td><td>สูงมาก</td><td>สูงมาก</td></tr><tr><td>4</td><td>ต่ำ</td><td>ปานกลาง</td><td>สูง</td><td>สูงมาก</td><td>สูงมาก</td></tr><tr><td>3</td><td>ต่ำ</td><td>ปานกลาง</td><td>สูง</td><td>สูง</td><td>สูงมาก</td></tr><tr><td>2</td><td>ต่ำ</td><td>ต่ำ</td><td>ปานกลาง</td><td>ปานกลาง</td><td>สูง</td></tr><tr><td>1</td><td>ต่ำ</td><td>ต่ำ</td><td>ต่ำ</td><td>ต่ำ</td><td>ปานกลาง</td></tr></table>					ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)						โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)					1	2	3	4	5	5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)																																																				
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)																																																			
	1	2	3	4	5																																															
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก																																															
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก																																															
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก																																															
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง																																															
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง																																															
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละ																																																			

	ขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจ ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือ คาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิด หรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ใน อนาคตว่ามี โอกาสเกิด (Unknown Factor)
3.การจัดทำแผน บริหารความเสี่ยงการ ทุจริต และ ประพฤติ มิชอบ	เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยง การทุจริตโดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของระบบงาน หรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการ ประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับ ความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมิน การบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้

9.วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

9.1กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

พิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood): พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงใน ช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
- ผลกระทบ (Impact): การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน
- การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง ใน ปีงบประมาณพ.ศ. 2568 ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการ ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติ มิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง ที่ได้ดำเนินการ ผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการ ทุจริตและเรื่อง การลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วน เสียภายในและภายนอกที่ได้ สะท้อนผ่านผลคะแนนเครื่องมือแบบวัด IIT และ EIT ของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
- สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดงได้วิเคราะห์ประเด็น ความเสี่ยงทุจริต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ ของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- 2.การใช้อำนาจตามกฎหมาย
- 3.การจัดซื้อจัดจ้าง
- 4.การบริหารงานบุคคล

1) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต้องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต้องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต้องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต้องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต้องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

3) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ 5 ระดับ ดังนี้

ลำดับ ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า

4) ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 – 4 คะแนน

9.2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียด รูปแบบ เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยง จากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ขั้นตอนที่ 2 การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน อาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้อง คำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนนั้นอยู่แล้ว

10.การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อ ประเมินการ บริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

11.การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่า ยังคงมีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง จำเป็นต้องมี การควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้จำนวน 7 เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับต่ำ - ปานกลาง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน					
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (L*I) (Risk Score)		
ประเด็นที่ 1 การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558					
1. ผู้ยื่นขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร เสนอผลประโยชน์ให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ออกใบอนุญาตตามคำขอ	2	3	6 (ปานกลาง)	- ประกาศนโยบายเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 และเผยแพร่ -ควบคุมกำกับดูแลและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดและเป็นกลาง - จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน ขั้นตอนระยะเวลาในการอนุมัติ อนุญาตและเผยแพร่คู่มือดังกล่าวให้ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนทราบโดยทั่วกัน	กองช่าง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน					
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (L*I) (Risk Score)		
ประเด็นที่ 2 การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
1.การรับของขวัญ ของฝากจากผู้มาติดต่อราชการ	2	2	4 (ต่ำ)	- นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดงมอบนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่(No Gift Policy)	ทุกส่วนราชการ
2. การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้มาติดต่อราชการ เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวก เป็นพิเศษ	2	2	4 (ต่ำ)	- ใช้มาตรการ No Gift Polic และกิจกรรมการใช้บัตรคิวในการ ติดต่อราชการ เพื่อลดการเอื้อประโยชน์ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งในการติดต่อราชการ	ทุกส่วนราชการ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน					
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (L*I) (Risk Score)		
ประเด็นที่ 3 การจัดซื้อจัดจ้าง					
1. การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อและกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัทฯ ผู้รับจ้าง	2	3	6 (ปานกลาง)	- กำหนดขั้นตอนการทำงานสำหรับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรจะได้รับสินค้าหรือบริการที่ตรงตามความต้องการและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร - กำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่เพื่อเป็นการคานอำนาจ (Check and Balance) หรือสับเปลี่ยนงานตามรอบระยะเวลา	กองคลัง
2. การตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามรูปแบบ รายการ / รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยมีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้ขายหรือผู้รับจ้าง	2	4	8 (ปานกลาง)	- แต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ หลายกลุ่ม/ฝ่าย ตามความเหมาะสม และ ไม่แต่งตั้งคนเดิมเป็นประจำ - มีการถ่ายรูปการตรวจรับพัสดุไว้เป็น หลักฐาน	กองคลัง
3. กำหนดราคากลางสูงเกินความเป็นจริง	2	4	8 (ปานกลาง)	- ประกาศเผยแพร่ราคากลาง	กองคลัง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน					
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (L*I) (Risk Score)		
ประเด็นที่ 4 การบริหารงานบุคคล					
1. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงานเพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	2	4	8 (ปานกลาง)	- ประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ - แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก กำกับ ดูแล ควบคุม โดยกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน	สำนักปลัด

12.สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง

- สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริต ใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานจำเป็นต้องมีการ ควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 7 เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับต่ำ - ปานกลาง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย	จำนวนปัจจัยเสี่ยง
ความเสี่ยง ระดับสูงมาก	15 – 25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
ความเสี่ยง ระดับสูง	9 – 14	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-
ความเสี่ยง ระดับปานกลาง	5 - 8	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	5
ความเสี่ยง ระดับต่ำ	1 - 4	ระดับที่ยอมรับได้	2